

ĐỀ 03

I. PHẦN CHUNG CHO TẤT CẢ CÁC THÍ SINH (7,0 điểm)

Câu I : (2 điểm) Cho hàm số : $y = \frac{2x + 3}{x - 2} (C)$

1. Khảo sát sự biến thiên và vẽ đồ thị (C) của hàm số.
2. Tìm tất cả các giá trị của tham số m để đường thẳng $2x - y + m = 0$ cắt (C) tại 2 điểm phân biệt mà 2 tiếp tuyến của (C) tại đó song song với nhau.

Câu II: (2 điểm)

1. Giải phương trình : $(2x + 1)\left(2 + \sqrt{4x^2 + 4x + 4}\right) + 3x\left(2 + \sqrt{9x^2 + 3}\right) = 0$
2. Giải phương trình : $\sin\left(3x - \frac{\pi}{4}\right) = \sin 2x \cdot \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$

Câu III: (1 điểm) Tính tích phân $I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{\left(\sin x + \sqrt{3} \cos x\right)^3} dx$

Câu IV: (1 điểm) Cho hình chóp tam giác đều $S.ABC$ có cạnh bên bằng a , góc ở đáy của mặt bên là α .

Chứng minh : $V = \frac{2}{3} a^3 \cos^2 \alpha \sqrt{\sin(\alpha + 30^\circ) \sin(\alpha - 30^\circ)}$.

Câu V: (1 điểm) Chứng minh rằng phương trình $\ln(x + 1) - \ln(x + 2) + \frac{1}{x + 2} = 0$ không có nghiệm thực.

II. PHẦN RIÊNG (3,0 điểm)

Thí sinh chỉ được làm một trong hai phần (phần 1 hoặc 2).

1. Theo chương trình Chuẩn :

Câu VI.a (2 điểm)

Trong không gian cho hai tứ diện $ABCD, A'B'C'D'$, trong đó $A(5; 3; 1), B(4; -1; 3), C(-6; 2; 4), D(2; 1; 7)$
 $A'(6; 3; -1), B'(0; 2; -5), C'(3; 4; 1)$.

1. Tìm tọa độ điểm D' sao cho hai tứ diện $ABCD, A'B'C'D'$ có cùng trọng tâm.
2. Tìm quỹ tích những điểm M sao cho $\left|3\overrightarrow{MA} - 2\overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MC} + \overrightarrow{MD}\right| = \left|\overrightarrow{MA} - \overrightarrow{MB}\right|$.

Câu VII.a (1 điểm) Cho x, y là hai số không âm và thỏa mãn $x + y = 1$. Tìm giá trị lớn nhất và nhỏ nhất của biểu thức : $A = 3^{2x} + 3^y$

2. Theo chương trình Nâng cao :

Câu VI.b (2 điểm)

Trong không gian với hệ trục tọa độ vuông góc $Oxyz$ cho $A(2; 5; 3)$ và đường thẳng $(d) : \frac{x-1}{2} = \frac{y}{1} = \frac{z-2}{2}$

1. Viết phương trình mặt phẳng (Q) chứa (d) sao cho khoảng cách từ A đến (Q) lớn nhất.
2. Viết phương trình mặt cầu (C) có tâm nằm trên đường thẳng (d) đồng thời tiếp xúc với hai mặt phẳng $(\alpha) : 3x + 4y + 3 = 0, (\beta) : 2x + 2y - z + 39 = 0$.

Câu VII.b (1 điểm) Tìm giá trị lớn nhất và nhỏ nhất của hàm số : $f(x) = 2^{x+\sqrt{4-x^2}}$

I. PHẦN CHUNG CHO TẤT CẢ CÁC THÍ SINH (7,0 điểm)

Câu I : (2 điểm) Cho hàm số : $y = \frac{2x + 3}{x - 2}$ (C)

1. Khảo sát sự biến thiên và vẽ đồ thị (C) của hàm số. Học sinh tự làm .
2. Tìm tất cả các giá trị của tham số m để đường thẳng $2x - y + m = 0$ cắt (C) tại 2 điểm phân biệt mà 2 tiếp tuyến của (C) tại đó song song với nhau.

Giả sử (d) cắt (C) tại $A(x_1; y_1), B(x_2; y_2)$, tiếp tuyến tại A, B lần lượt có hệ số góc là : $y'(x_1) = \frac{-7}{(x_1 - 2)^2}$,

$$y'(x_2) = \frac{-7}{(x_2 - 2)^2}.$$

Đường thẳng (d) : $y = 2x + m$ cắt (C) tại 2 điểm phân biệt mà 2 tiếp tuyến của (C) tại đó song song với nhau

khi và chỉ khi phương trình : $\frac{2x + 3}{x - 2} = 2x + m$ (1) có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 thỏa mãn $y'(x_1) = y'(x_2)$

Hay phương trình (1) có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 khác 2 thỏa mãn $\frac{-7}{(x_1 - 2)^2} = \frac{-7}{(x_2 - 2)^2} \Leftrightarrow x_1 + x_2 = 4$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \Delta = (m - 6)^2 + 8(2m + 3) > 0 \\ 2 \cdot 2^2 + (m + 6) \cdot 2 - 2m - 3 \neq 0 \Leftrightarrow m = -2 \\ \frac{6 - m}{2} = 4 \end{cases}$$

Câu II: (2 điểm)

1. Giải phương trình : $(2x + 1)\left(2 + \sqrt{4x^2 + 4x + 4}\right) + 3x\left(2 + \sqrt{9x^2 + 3}\right) = 0$ (1)

$$(1) \Leftrightarrow (2x + 1)\left(2 + \sqrt{(2x + 1)^2 + 3}\right) = (-3x)\left(2 + \sqrt{(-3x)^2 + 3}\right) \Leftrightarrow f(2x + 1) = f(-3x) \quad (2)$$

Xét hàm số $f(t) = t\left(2 + \sqrt{t^2 + 3}\right)$ liên tục trên \mathbb{R}

Ta có : $f'(t) = 2 + \sqrt{t^2 + 3} + t \cdot \frac{t}{\sqrt{t^2 + 3}} > 0, \forall t \in \mathbb{R} \Rightarrow f(t)$ liên tục và đồng biến trên \mathbb{R}

Khi đó (2) $\Leftrightarrow 2x + 1 = -3x \Leftrightarrow x = -\frac{1}{5}$.

2. Giải phương trình : $\sin\left(3x - \frac{\pi}{4}\right) = \sin 2x \cdot \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$

$$\text{Đặt : } t = x + \frac{\pi}{4} \Rightarrow \begin{cases} 3x - \frac{\pi}{4} = 3t - \pi \Rightarrow \sin\left(3x - \frac{\pi}{4}\right) = \sin(3t - \pi) = -\sin 3t \\ 2x = 2t - \frac{\pi}{2} \Rightarrow \sin 2x = \sin\left(2t - \frac{\pi}{2}\right) = -\sin 2t \end{cases}$$

Phương trình cho viết lại : $\sin 3t = \sin 2t \cdot \sin t \Leftrightarrow 3 \sin t - 4 \sin^3 t = 2 \cos t \cdot \sin^2 t$. Bài toán đến đây khá dễ dàng . Lưu ý trước khi giải bài toán này , ta cần chứng minh $\sin 3t = 3 \sin t - 4 \sin^3 t$.

Cách khác : Ta có thể dùng trực tiếp khai triển công thức $\sin(a \pm b) = \sin a \cdot \sin b \pm \cos a \cdot \cos b$

Câu III: (1 điểm) Tính tích phân $I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{(\sin x + \sqrt{3} \cos x)^3} dx$

Cách 1 :

$$I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{(\sin x + \sqrt{3} \cos x)^3} dx = - \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1}{\left(\cos\left(x - \frac{\pi}{6}\right)\right)^3} d\left[\cos\left(x - \frac{\pi}{6}\right)\right]$$

Cách 2:

$$I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{(\sin x + \sqrt{3} \cos x)^3} dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin\left[\frac{\pi}{6} - \left(\frac{\pi}{6} - x\right)\right]}{(\sin x + \sqrt{3} \cos x)^3} dx$$

Cách 3:

$$I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{(\sin x + \sqrt{3} \cos x)^3} dx, \quad J = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos x}{(\sin x + \sqrt{3} \cos x)^3} dx$$

$$\begin{cases} I + \sqrt{3}J = \frac{1}{4} \tan\left(x - \frac{\pi}{6}\right) \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} \\ -\sqrt{3}J + I = -\frac{1}{2(\sin x + \sqrt{3} \cos x)^2} \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} \end{cases} \Rightarrow I = ?$$

Cách 4 :

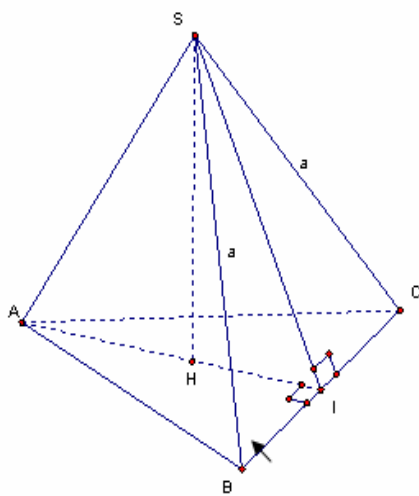
$$I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{(\sin x + \sqrt{3} \cos x)^3} dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{\cos^3 x (\tan x + \sqrt{3})^3} dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\tan x}{(\tan x + \sqrt{3})^3} \cdot \frac{1}{\cos^2 x} dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\tan x}{(\tan x + \sqrt{3})^3} d(\tan x)$$

Cách 5: Đặt : $t = \tan \frac{x}{2}$

Cách 6 : Đặt : $t = x - \frac{\pi}{6}$

Câu IV: (1 điểm) Cho hình chóp tam giác đều $S.ABC$ có cạnh bên bằng a , góc ở đáy của mặt bên là α .

Chứng minh : $V = \frac{2}{3} a^3 \cos^2 \alpha \sqrt{\sin(\alpha + 30^\circ) \sin(\alpha - 30^\circ)}$.

Gọi SH, SI lần lượt là đường cao, trong đoạn của hình chóp .

Theo giả thiết , ta có $\widehat{SBC} = \alpha; SB = a$.

$$V = \frac{1}{3} S_{ABC} \cdot SH = \frac{1}{3} \frac{BC^2 \sqrt{3}}{4} SH = \frac{\sqrt{3}}{12} BC^2 \cdot SH$$

$$\Delta SBI \text{ vuông, } BI = SB \cdot \cos \alpha = a \cdot \cos \alpha \rightarrow BC = 2BI = 2a \cdot \cos \alpha$$

$$\Delta SBH \text{ vuông, } BH = \frac{2}{3} \cdot \frac{BC \sqrt{3}}{2} = \frac{2a \sqrt{3}}{3} \cos \alpha$$

$$SH^2 = SB^2 - BH^2 = \frac{a^2}{3} (3 - 4 \cos^2 \alpha) \rightarrow SH = a \sqrt{\frac{3 - 4 \cos^2 \alpha}{3}}$$

$$V = \frac{1}{3} a^3 \cos^2 \alpha \sqrt{3 - 4 \cos^2 \alpha}$$

$$3 - 4 \cos^2 \alpha = 3 - 4 \frac{1 + \cos 2\alpha}{2} = 2 \left(\frac{1}{2} - \cos 2\alpha \right) = 2 (\cos 60^\circ - \cos 2\alpha)$$

$$V = \frac{2}{3} a^3 \cos^2 \alpha \sqrt{\sin(\alpha + 30^\circ) \sin(\alpha - 30^\circ)}$$

Câu V: (1 điểm) Chứng minh rằng phương trình $\ln(x+1) - \ln(x+2) + \frac{1}{x+2} = 0$ không có nghiệm thực.

Xét hàm số : $f(x) = \ln(x+1) - \ln(x+2) + \frac{1}{x+2}$, xác định và liên tục trên khoảng $(-1; +\infty)$.

Ta có $f'(x) = \frac{1}{x+1} - \frac{1}{x+2} - \frac{1}{(x+2)^2} = \frac{1}{(x+1)(x+2)} - \frac{1}{(x+2)^2} > 0, \forall x > -1 \Rightarrow f(x)$ liên tục và đồng biến

trên khoảng $(-1; +\infty)$ và $\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = -\infty$ $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$, suy ra $f(x) < 0, \forall x > -1$. Vậy phương trình cho

không có nghiệm thực.

II. PHẦN RIÊNG (3,0 điểm)

Thí sinh chỉ được làm một trong hai phần (phần 1 hoặc 2).

1. Theo chương trình Chuẩn :

Câu VI.a (2 điểm)

Trong không gian cho hai tứ diện $ABCD, A'B'C'D'$, trong đó $A(5; 3; 1), B(4; -1; 3), C(-6; 2; 4), D(2; 1; 7)$

$A'(6; 3; -1), B'(0; 2; -5), C'(3; 4; 1)$.

1. Tìm tọa độ điểm D' sao cho hai tứ diện $ABCD, A'B'C'D'$ có cùng trọng tâm.

Giả sử $D'(x'; y'; z')$ là tọa độ cần tìm và G, G' lần lượt là trọng tâm của tứ diện $ABCD, A'B'C'D'$

G là trọng tâm của tứ diện $ABCD$ nên có tọa độ $G\left(\frac{5}{4}; \frac{5}{4}; \frac{15}{4}\right)$. Theo bài toán hai tứ diện $ABCD, A'B'C'D'$

có cùng trọng tâm, nên $G'\left(\frac{5}{4}; \frac{5}{4}; \frac{15}{4}\right)$

G' là trọng tâm của tứ diện $A'B'C'D'$, nên ta luôn có :

$$\begin{cases} x_{G'} = \frac{x_{A'} + x_{B'} + x_{C'} + x_{D'}}{4} \\ y_{G'} = \frac{y_{A'} + y_{B'} + y_{C'} + y_{D'}}{4} \\ z_{G'} = \frac{z_{A'} + z_{B'} + z_{C'} + z_{D'}}{4} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_{D'} = -4 \\ y_{D'} = -4 \\ z_{D'} = 20 \end{cases} \Rightarrow D'(-4; -4; 20)$$

2. Tìm quỹ tích những điểm M sao cho $\left|3\overline{MA} - 2\overline{MB} + \overline{MC} + \overline{MD}\right| = \left|\overline{MA} - \overline{MB}\right|$.

Giả sử tồn tại điểm $I(x_0; y_0; z_0)$ thỏa mãn hệ thức $3\overline{IA} - 2\overline{IB} + \overline{IC} + \overline{ID} = \vec{0}$.

Ta có:
$$\begin{cases} \overline{IA} = (x_0 - 2; y_0 - 4; z_0 + 1) \\ \overline{IB} = (x_0 - 1; y_0 - 4; z_0 + 1) \\ \overline{IC} = (x_0 - 2; y_0 - 4; z_0 - 3) \\ \overline{ID} = (x_0 - 2; y_0 - 2; z_0 + 1) \end{cases} \Rightarrow 3\overline{IA} - 2\overline{IB} + \overline{IC} + \overline{ID} = (3x_0 - 8; 3y_0 - 10; 3z_0 - 1)$$

Tọa độ điểm $I(x_0; y_0; z_0)$ thỏa mãn hệ thức $3\overline{IA} - 2\overline{IB} + \overline{IC} + \overline{ID} = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{cases} 3x_0 - 8 = 0 \\ 3y_0 - 10 = 0 \\ 3z_0 - 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow I\left(\frac{8}{3}; \frac{10}{3}; \frac{1}{3}\right)$.

$3\overline{MA} - 2\overline{MB} + \overline{MC} + \overline{MD} = 3\overline{MI} + (3\overline{IA} - 2\overline{IB} + \overline{IC} + \overline{ID}) = 3\overline{MI}, \forall I. \quad \overline{MA} - \overline{MB} = \overline{AB}.$

$\left|3\overline{MA} - 2\overline{MB} + \overline{MC} + \overline{MD}\right| = \left|\overline{MA} - \overline{MB}\right| \Leftrightarrow \left|3\overline{MI}\right| = \left|\overline{AB}\right| \Leftrightarrow MI = \frac{1}{3} AB.$

Vậy quỹ tích điểm M là mặt cầu tâm $I\left(\frac{8}{3}; \frac{10}{3}; \frac{1}{3}\right)$, bán kính $R = \frac{1}{3} AB = \frac{1}{3}$ và có phương trình mặt cầu:

$$\left(x - \frac{8}{3}\right)^2 + \left(y - \frac{10}{3}\right)^2 + \left(z - \frac{1}{3}\right)^2 = \frac{1}{9}.$$

Câu VII.a (1 điểm) Cho x, y là hai số không âm và thỏa mãn $x + y = 1$. Tìm giá trị lớn nhất và nhỏ nhất của biểu thức: $A = 3^{2x} + 3^y$

2. Theo chương trình Nâng cao:

Câu VI.b (2 điểm)

Trong không gian với hệ trục tọa độ vuông góc $Oxyz$ cho $A(2; 5; 3)$ và đường thẳng $(d): \frac{x-1}{2} = \frac{y}{1} = \frac{z-2}{2}$

1. Viết phương trình mặt phẳng (Q) chứa (d) sao cho khoảng cách từ A đến (Q) lớn nhất.

Giả sử mặt phẳng (Q) có phương trình dạng: $ax + by + cz + d = 0, a^2 + b^2 + c^2 > 0$.

(d) có vectơ chỉ phương là $\vec{u} = (2; 1; 2)$ và qua điểm $N(1; 0; 2)$, (Q) có vectơ pháp tuyến là $\vec{n} = (a; b; c) \neq \vec{0}$.

Mặt phẳng (Q) chứa (d) khi
$$\begin{cases} \vec{n} \perp \vec{u} \\ N \in (Q) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2a + b + 2c = 0 \\ a + 2c + d = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} d = a + b \\ c = -\frac{2a + b}{2} \end{cases} \quad (1).$$

Khoảng cách từ A đến (Q) : $d_{(A/(Q))} = \frac{|2a + 5b + 3c + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}} = \frac{\left|2a + 5b + 3\left(-\frac{2a + b}{2}\right) + (a + b)\right|}{\sqrt{a^2 + b^2 + \left(-\frac{2a + b}{2}\right)^2}}$ do (1)

Thu gọn rồi chia hai trường hợp:

- $b = 0$, trường hợp này không thỏa đề bài.
- $b \neq 0$, chia cả tử và mẫu cho b .

Khoảng cách từ A đến (Q) lớn nhất khi $a = 1, b = -4 \Rightarrow c = 1, d = -3$.

Mặt phẳng $(Q): x - 4y + z - 3 = 0$.

Cách khác (hay)

Gọi M là hình chiếu vuông góc của A lên đường thẳng (d) , khi đó $\begin{cases} M \in (d) \\ \overline{AM} \perp u \end{cases} \Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow M(3;1;4)$.

Giả sử (P) là mặt phẳng tùy ý chứa (d) , khi đó $M \in (P)$. Kẻ $AH \perp (P)$, khi đó $AH \leq AM$.

Mặt phẳng (Q) chứa (d) sao cho khoảng cách từ A đến (Q) lớn nhất chính là mặt phẳng chứa (d) đồng thời vuông góc với AM .

Vậy $(Q) : \begin{cases} \text{qua } M(3;1;4) \\ \text{vtpt } \vec{n} // \overline{AM} = (1; -4; 1) \end{cases} \Leftrightarrow (Q) : x - 4y + z - 3 = 0$.

2. Viết phương trình mặt cầu (C) có tâm nằm trên đường thẳng (d) đồng thời tiếp xúc với hai mặt phẳng $(\alpha) : 3x + 4y + 3 = 0, (\beta) : 2x + 2y - z + 39 = 0$.

Câu VII.b (1 điểm) Tìm giá trị lớn nhất và nhỏ nhất của hàm số : $f(x) = 2^{x+\sqrt{4-x^2}}$

GV ra đề : Nguyễn Phú Khánh – Đà Lạt .

